

ΘΕΑΤΡΟΝ «ΑΠΟΛΛΩΝ»

Κωνσταντίνος ὁ Παλαιολόγος.

Ὁ Ἀπόλλων, λαϊκώτερος τοῦ Ὀρφέως, ἀφίερωσε καὶ τὴν προχθὲς τρίτην εἰς δράμα ἐθνικόν, ἐνῶ οὗτος ἀπεναντίας ἐγενετο ἤδη ὅλως διόλου *Φραντζέζος*.

Ἄλλ' ἴσως ἡ μεταμόρφωσις αὕτη εἶνε διὰ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν παντὸς πολεμικοῦ δράματος ἐπωφελεστέρα, ὡς κολακεύουσα τὴν Γαλλίαν.

Εὐτυχῶς οἱ κ. ἠθοποιοὶ εὗρον ὄχι πολὺ λελανθασμένην τὴν ἱστορίαν τῆς ἐποχῆς Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου καὶ τούτου ἕνεκα δὲν εὐρέθημεν εἰς τὴν φοβεράν θέσιν νὰ μελετῶμεν συγχρόνως ἱστορικὰ σχόλια καὶ χαρακτῆρας.

Ἐν τούτοις πολλάκις ἐκεῖ ἀνεμνήσθημεν τοῦ Μάρκου Μπότζαρη, ὅπου τὸ γελᾶν καὶ τὸ κλαίειν ἦσαν συγκερασμένα ὡς κινήνη μετὰ ζακχάρως.

Ὅλην τῆς μνήμης μας τὴν ἔκτασιν κατέλαβε σκηνὴ τις ἐν τῇ προτελευταίᾳ πράξει, ἣτις δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τῆς περιγραφῆς τὰ ὅρια· πρέπει νὰ τὴν ἴδῃ τις ἵνα τὴν θαυμάσῃ.

Μέσῳ ὥραίου δάσους ἴσταται ὁ Σουλτάνος ὄνειρευόμενος τὴν πτώσιν τοῦ Βυζαντίου· ἀφῆνης ἀκούονται δύο σάλπιγγος φωναὶ καὶ ἐμφανίζεται ὁ Παλαιολόγος. Ὁ Σουλτάνος κλίνει ἡμῖς ἐπ' ἀριστερᾶ καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ ἡμῖς ἐπὶ δεξιᾶ· τὴν αὐτὴν κλίσιν λαμβάνουν καὶ τὰ ὄμματά των.

— Θὰ μοῦ παραδώσῃς τὴν πόλιν!

— Τί ἔκαμε λέει;

— Τώρα σοῦ δείχνω

— Κόπισσε

Καὶ ἐξακολουθοῦν οὕτω νὰ φιλονεικοῦν, δίκην μαλτέζων τῆς Ὁραίας Ἑλλάδος, περὶ τῆς τύχης τῶν λαῶν των.

Ἡ τελευταία πράξις εἶνε τὸ *πορτραῖτο* μας πιστότατον. Ἐνῶ οἱ Τούρκοι ἀναβαίνουν τὰ τείχη τῆς Κων[σταντι]πόλεως, δροσερὰ δροσερὰ νεολαία, τρέχει νὰ εὕρῃ ἄστυλον, ἀνακράζουσα μετὰ τρεμούσης φωνῆς:

— Σκιά τοῦ Λεωνίδα, σταμάτησον τὸν βάρβαρον! Ἀνάμνησις ἱερὰ τῆς Σαλαμίνας, κατὰκαυσον τοὺς Τούρκους. Μαρθῶν, καὶ Πλαταϊαί, προστατεύσατε τὸ γένος μας.

Ἡ τοῦ δράματος γλῶσσα ἦτο *μιγάς*. Καὶ δημοτικὴ καὶ καθαρεύουσα. Τὰ σκούζω, ἀπερνᾶ, στρίβτω, ἐκράτουν ἀπὸ τὸ χέρι τὰς πλατωνικώτερας τῶν λέξεων.

Τὰ μάτια τῶν garçons θὰ κηδοῦν τὰς γραμμάς πέντε πέντε διὰ νὰ ἴδωσιν ποῖαι ἦσαν εὐμορφοί. Ὅλαι, ὄλαι . . . (καμψίακαα).

Μάριος.

Τὸ ἐπῆρα.

De Cock.

ΜΟΥΝΥΧΙΑ.

Ἄν περιέλθῃ τις τὴν πόλιν ὅλην τοῦ Πειραιῶς θέλει θαυμάσει πρόδον, παντοῦ πρόδον· ὅταν ὁμως φθάσῃ εἰς τὴν Μουνυχίαν, θὰ ἴδῃς γηρατεία.

Μὲ ὅσα παλατάκια καὶ ἂν τὴν στολίζου, μὲ ὅλους τοὺς ἐφετεινοὺς νεωτερισμοὺς τοῦ κ. Τσόχα, δὲν δύναται ν' ἀναλάβῃ τὴν ζωὴν, ἣν πρὸ δέκα ἐτῶν εἶχε, καὶ τὴν ὅποιαν τόσον εὐκόλως τῇ ἀφῆρεσε τὸ Φάληρον μὲ τὰ πολλὰ θέληγυτρά του.

Ἡ θάλασσά της εἶνε θολή, ἀκάθαρτος καὶ ἀγάλατος ἀκόμα.

Διὰ νὰ λουσθῆς πρέπει νὰ προμηθευθῆς ἀπὸ τὰ ἀρειματώτερα τσαρούχια, διότι ἄλλως θὰ ἐκθέσῃς τοὺς πόδας σου εἰς τὴν μανίαν ὅλων τῶν εἰδῶν τῆς ἀκάνθης. Πόσα εἶνε, κ. Ὀρφανίδη;

Ἐντὸς αὐτῆς ἀναπολεῖς, ὡς ὠραῖον ὄνειρον, τὴν, δίκην λεπτοουργημένου κρυστάλλου, διαυγῆ καὶ πάντοτε ὑπὸ λεπτοῦ ἀνέμου ρυτιδουμένην θάλασσαν τοῦ Φαλήρου, τοῦ νέου Φαλήρου.

Ἐν τούτοις ὅταν ἐξέλθῃ τις τῶν λουτρῶν καὶ ἀναπνεύσῃ τὴν ἰωδοῦχον ἐκείνην ἀτμοσφαιραν, καὶ ἴδῃ μακρὰν πολὺ τὸν οὐρανὸν φιλοῦντα τὴν θάλασσαν, καὶ διακρίνη ἐν τῷ πελάγει τόσα ἰστία, ὡς λευκὰ μετεωρισμένα νεφύδρια, καὶ πλησιάσῃ τοὺς ἄλιεις, οἴτινες, ὡς ἐρωτότροποι δέσποιναι παρασκευάζουσαι τὴν κεφαλὴν των διὰ τὰ ὄμματα συναναστροφῆς, ἐτοιμάζουσι τὸ ὄδλωμα διὰ τὰ στόματα τῶν ἰχθύων, λησμονεῖ τὸ ἄντρον τῶν Νυμφῶν καὶ δὲν τὸ ἐνθυμεῖται, εἰμὴ μόνον ὅταν, φθάσας εἰς τὴν πλατείαν, εὐρεθῇ πρὸ ξυλίνου παραπήγματος, ὅπου δωδεκάς γαλῶν ἀναπέμπει δεήσεις πρὸς τὴν πεντάραν.

Τὰ στίφη τῶν ἀκρίδων δὲν θὰ ἐπιπίπτουν τόσα ἐπὶ τῶν ἀμπέλων, ὡς τὰ τῶν παραμάνων ἐπὶ τῆς Μουνυχίας. Νομίζει τις ὅτι συνῆλθον ἐκεῖ, ἵνα ἀποστείλουν καὶ αὐταὶ εὐχαριστήρια πρὸς τὰς δυνάμεις. Εὐτύχημα εἶναι, ὅτι τὰ μωρὰ των σωπαίνουν ὅλα. Τὰ βιολιά καὶ τὸ τραγοῦδι ἐλκύουσιν ὅλην τὴν προσοχὴν αὐτῶν. Ὁραῖον θέαμα εἶνε τὰ ματάκια των καρφωμένα ἐπὶ τῶν ἀηδῶν — pardon διὰ τὴν ἀνορθογραφίαν — ἀοιδῶν.

Περὶ τὴν ὀγδόην ἀρχίζει ἡ δύσις τῶν παραμάνων καὶ μέχρι τῆς ἐνάτης ἡ πλατεία εἶνε πλήρης ἀπὸ κυρίους καὶ κυρίας, ἢ κυριολεκτικώτερον ἀπὸ ἄνδρας καὶ γυναῖκας.

Μὴ νομίσῃτε ὅτι μόνον εἰς τὸ Φάληρον δύνασθε νὰ εὕρῃτε ὠραίους ὀφθαλμοὺς· εἶδον εἰς τὴν Μουνυχίαν ὄχι ὄλιγους, πλήρεις γλύκας καὶ ἤλεκτρισμοῦ.

Δύω μάλιστα γαλανοὶ εἶχον τόσον, ὥστε παρ' ὀλίγον νὰ πάθουν οἱ ἰδιοὶ μου ἀπὸ τὸ ἀνοιγόχλεισμα καὶ τὰ χεῖλη μου ἀπὸ τὸ διηνεκὲς μειδίημα.

Τὰ εἶχον ἠλεκτρίσει οἱ καταραμένοι!

Ἐως νὰ φθάσω εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου ἤκουον δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ κρίσεις περὶ τοῦ caffè σατάν.